

OGÓLNE WYTYCZNE INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ W SPRAWIE KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW

W ramach obszaru tematycznego *Ochrona zdrowia Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy (SPPW)*

Cel II: Poprawa usług podstawowej opieki zdrowotnej i usług opieki społecznej na peryferyjnych i zmarginalizowanych terenach obszarów objętych koncentracją geograficzną, z preferencją do wielosektorowego podejścia programowego.

1. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach programu

Za wydatki kwalifikowalne w ramach danego programu można uznać wydatki ponoszone od dnia podpisania Umowy ws. Projektu pomiędzy Krajową Instytucją Koordynującą (KIK) a szwajcarskim Ministerstwem Gospodarki lub szwajcarskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Końcowa data kwalifikowalności wydatków zostanie określona w Umowie ws. Projektu i będzie to 12 miesięcy po planowanej dacie zakończenia realizacji programu, jednakże nie później niż do dnia 14 czerwca 2017 r.

2. Faza przygotowawcza programu - wydatki kwalifikowalne

Wydatki związane z przygotowaniem Kompletniej Propozycji Programu oraz dokumentacji projektowej (w szczególności koszty ekspertyz, analiz, prac studialnych, dokumentacji technicznej, badań geologicznych, przygotowanie dokumentacji studium wykonalności, raportu oddziaływania na środowisko, itp.), tłumaczeniem dokumentacji projektowej, załączników do wniosku aplikacyjnego, na język angielski oraz uzyskaniem wymaganych prawem decyzji, pozwoleń i opinii niezbędnych do rozpoczęcia prac inwestycyjnych mogą być sfinansowane w ramach Funduszu na Przygotowanie Projektów (FPP). Szczegółowe regulacje dotyczące kwalifikowalności wydatków w ramach FPP oraz procedura aplikowania do FPP są zawarte w dokumencie *Wytyczne dla wnioskodawców aplikujących do Funduszu na Przygotowanie Projektów w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy*.

3. Warunki dla kwalifikowalności wydatków

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru programu, jak i podczas jego realizacji. Na etapie wyboru programu sprawdzeniu podlega potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku. Przyjęcie danego programu do realizacji i podpisanie z Instytucją Realizującą Umowy ws. Realizacji Projektu nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Instytucja Realizująca przedstawi do refundacji w trakcie realizacji programu, będą kwalifikować się do współfinansowania ze środków SPPW. Kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest również w trakcie realizacji programu, kiedy Instytucja Realizująca przedkłada kolejne wnioski o płatność.

Wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) został poniesiony w okresie kwalifikowalności wydatków,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- c) jest zgodny z obowiązującą Umową Ramową zawartą pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Szwajcarską Radą Federalną o wdrażaniu Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz prawem krajowym,

- d) jest zgodny z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień Umowy ws. Projektu, Umowy ws. Realizacji Projektu, bądź z zatwierdzonym budżetem programu,
- e) jest niezbędny do realizacji programu i został poniesiony w związku z jego realizacją,
- f) został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku,
- g) został należycie udokumentowany fakturami lub dokumentami księgowymi o równoważnej mocy dowodowej,
- h) mieści się w katalogu wydatków kwalifikowalnych wymienionych w pkt 4 niniejszego dokumentu.

Z zastrzeżeniem szczególnych zasad określonych przez KIK, do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez Instytucję Realizującą.

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego Instytucji Realizującej. Wyjątek względem zasady ogólnej stanowi wkład rzeczowy (na zasadach określonych w punkcie 5 niniejszego dokumentu).

Wydatek dokonany w drodze kompensaty należności od określonego podmiotu i zobowiązań wobec tego podmiotu nie uważa się za poniesiony.

4. Katalog rodzajowy wydatków kwalifikowalnych

1. Wydatki poniesione na merytoryczną i techniczną realizację projektu:
 - wynagrodzenia osób bezpośrednio zaangażowanych w merytoryczną realizację programu, które nie zostały wskazane do zarządzania programem oraz osób wykonujących zadania związane z obsługą administracyjno - biurową oraz tłumaczeniami, wraz z narzutami pracodawcy;
 - koszty delegacji, tj. podróży, zakwaterowania i wyżywienia personelu związanego z realizacją programu;
 - koszty organizacji szkoleń, kursów, warsztatów, seminariów, itp. (w tym: wynajem sal, wynajem sprzętu multimedialnego, catering dla uczestników, przygotowanie i powielenie materiałów edukacyjnych, wynagrodzenia szkoleniowców oraz prelegentów oraz koszty ich podróży i zakwaterowania, publikacja ogłoszeń o szkoleniu / kursie) oraz koszty studiów podyplomowych;
 - koszty przygotowania raportów, analiz, ekspertyz, opracowań niezbędnych do realizacji programu z punktu widzenia osiągnięcia celów założonych w programie oraz wymogów określonych w dokumentach programowych;
 - usługi obce np.: pocztowe, telefoniczne, transportowe związane z merytoryczną realizacją programu – jeśli nie są już uwzględnione w ramach kosztów ogólnych;
 - koszt przygotowania dokumentacji przetargowej, koszty przygotowania przetargu, w tym publikacji ogłoszeń przetargowych oraz wydatki na doradztwo, koszty ekspertyz technicznych i finansowych, oraz usług prawnych – koszty te powinny być włączone w budżet poszczególnych działań;
2. Prace inwestycyjne oraz prace związane z procesem inwestycyjnym (Maksymalny udział wydatków inwestycyjnych nie może przekroczyć 70% całkowitych kosztów kwalifikowalnych programu¹)
 - koszty remontu, modernizacji, przebudowy i rozbudowy;
 - koszty przygotowania terenu pod budowę, prac: ziemnych, geologicznych, geodezyjnych, budowlano-montażowych, instalacyjny, wykończeniowe;

¹ Dotyczy to łącznie wydatków inwestycyjnych realizowanych w ramach komponentu 1 oraz zakupu sprzętu i wyposażenia w ramach komponentu 3.

- koszty nadzoru inwestorskiego;
- koszty siły roboczej, materiałów, użycia sprzętu niezbędnego do realizacji inwestycji
- koszt trwałego wyposażenia oraz zakupu środków trwałych, które będą na stałe zainstalowane w obiekcie realizowanym w ramach programu pod warunkiem, że środki te będą włączone w rejestr środków trwałych placówki-beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- koszt zakupu sprzętu i wyposażenia związanego z realizacją programu, pod warunkiem, że wspomniane składniki majątku trwałego podlegają amortyzacji zgodnie z odpowiednimi przepisami; zakupiony sprzęt musi być niezbędny i wykorzystywany bezpośrednio do realizacji programu;
- koszty zakupu i użycia aktywów niematerialnych (np. patenty, licencje) niezbędnych i wykorzystywanych bezpośrednio dla celów realizacji programu;
- opłaty za używanie środków trwałych i wyposażenia niezbędnych i wykorzystywanych bezpośrednio dla celów realizacji programu w trakcie jego realizacji (najem, dzierżawa);
- sprzęt i wyposażenie informatyczne, w tym: koszty zakupu i wdrożenia oprogramowania i technologii informatycznych (z wyłączeniem kosztów nabycia systemów zarządzania, monitorowania i ewaluacji), koszty zakupu licencji oraz sprzętu komputerowego bezpośrednio wykorzystywanego na potrzeby programu.

3. Koszty zarządzania programem, czyli:

- wynagrodzenia osób zatrudnionych do zarządzania wdrażaniem programu:
 Jeśli są tworzone dodatkowe struktury w ramach, których zatrudniony jest personel wyłącznie w tym celu, uzasadnione koszty zarządzania z tym związane mogą być uznane za kwalifikowalne w ramach programu.
- koszty stałe - pod warunkiem, że są oparte na rzeczywistych kosztach związanych z wdrażaniem działań współfinansowanych przez SPPW i jeśli są alokowane pro rata (proporcjonalnie) dla przedsięwzięcia, zgodnie z należyście udowodnioną, jasną i powszechnie przyjętą metodą; koszty te obejmują m.in.:
 - usługi teleinformatyczne i pocztowe;
 - kopiowanie dokumentów;
 - zakup tonerów do urządzeń biurowych;
 - zakup materiałów biurowych;
 - wynajem i użytkowanie pomieszczeń bezpośrednio w celu wdrażania programu (czynsz, opłaty za energię elektryczną, ogrzewanie itd.);
- opłaty finansowe, takie jak:
 - księgowość
 - opłaty bankowe za otwarcie rachunku i administrowanie kontem (jeśli konieczność otwarcia odrębnego konta bankowego przewiduje Umowa ws. Projektu, Umowa ws. Realizacji Projektu bądź przepisy prawa krajowego);
 - koszty gwarancji zapewnionych przez bank lub inne instytucje finansowe, jeśli są one konieczne w przypadku zaliczek wypłacanych w ramach SPPW.
- zakup drobnego wyposażenia biurowego niezbędnego do zarządzania programem - koszty te nie mogą przekraczać 10% całkowitych kosztów zarządzania.

Koszty zarządzania powinny być uzasadnione i racjonalne oraz nie mogą przekraczać stawek rynkowych w danym sektorze oraz powinny być skalkulowane racjonalnie w odniesieniu do wdrażanego projektu. Koszty zarządzania nie mogą przekraczać 10 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych programu.

4. Koszty związane z audytem programu (tylko w przypadku audytu zewnętrznego) na warunkach określonych w Art. 9 Umowy ws. Projektu oraz w Umowie ws. Realizacji Projektu.
5. Koszty informacji i promocji programu (w tym koszty uruchomienia i utrzymania strony internetowej oraz przygotowania materiałów informacyjnych)
6. Podatek VAT – gdy nie może być odzyskany.
7. Wkład rzeczowy – na zasadach określonych w pkt. 5 niniejszego dokumentu.

5. Wkład rzeczowy

Wkład rzeczowy może być uznany za kwalifikowalny jedynie na poziomie beneficjentów końcowych programu (poziom projektu). W celu zapewnienia płynności finansowej programu, wartość wkładu rzeczowego do każdego programu nie może przekroczyć 20% wkładu własnego beneficjenta końcowego. Co więcej, beneficjent końcowy jest zobowiązany do posiadania środków niezbędnych do zapewnienia wymaganego współfinansowania programu bądź przedstawienia oświadczenia o posiadaniu środków na realizację programu w I i II kwartale jego rzeczowej realizacji, z podaniem kwoty i źródła współfinansowania.²

Wkład rzeczowy jest kwalifikowalny pod warunkiem, że:

- (a) obejmuje udostępnienie (bezpłatne) gruntu lub nieruchomości, urządzeń lub materiałów (surowców) bądź nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy;
- (b) jego wartość może być oceniona w sposób niezależny i poddana audytowi;
- (c) w przypadku wniesienia gruntu lub nieruchomości, wartość została potwierdzona przez niezależnego, wykwalifikowanego rzeczoznawcę lub urzędowy organ posiadający stosowne upoważnienie; koszt musi być skalkulowany proporcjonalnie do powierzchni przypisanej do realizacji projektu;
- (d) w przypadku urządzeń lub materiałów, ich koszt powinien być skalkulowany proporcjonalnie według należności wyrażającej stawkę i czas ich użytkowania;
- (e) w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, wartość określa się z uwzględnieniem ilości poświęconego czasu oraz standardowej stawki godzinowej i dziennej za wykonaną pracę.

6. Zakup sprzętu używanego

Koszty zakupu sprzętu używanego są kwalifikowalne pod trzema warunkami łącznie, bez uszczerbku dla stosowania bardziej restrykcyjnych przepisów krajowych:

- a) sprzedawca sprzętu przedstawi oświadczenie podające pochodzenie sprzętu i potwierdzi, że w żadnym razie nie został on nabyty z wykorzystaniem dotacji krajowej, wspólnotowej lub środków SPPW;
- b) cena sprzętu nie przekracza jego wartości rynkowej, zważywszy na jego zmniejszony techniczny i ekonomiczny czas życia, i jest niższa od ceny podobnego nowego sprzętu, oraz
- c) sprzęt posiada właściwości techniczne niezbędne dla realizacji przedsięwzięcia i spełnia obowiązujące normy i standardy.

7. Wydatki niekwalifikowalne

Zgodnie z artykułem 5.5 Umowy Ramowej za niekwalifikowalne uznaje się następujące wydatki :

- wydatki poniesione przed podpisaniem Umowy ws. Projektu przez wszystkie strony,
- odsetki narosłe od długu,
- zakup nieruchomości,
- podatek VAT, jeśli może być odzyskany.

² Oświadczenie o posiadaniu środków na realizację programu w I i II kwartale jego rzeczowej realizacji jest wymagane, jeśli środki konieczne na realizację programu w I i II kwartale są wyższe od środków, które beneficjent zobowiązany jest zapewnić na współfinansowanie programu.

Zgodnie z artykułem 7.2 Umowy Ramowej za niekwalifikowane uznaje się inne opłaty lub podatki, w szczególności podatki bezpośrednie i składki ubezpieczeniowe od wynagrodzeń, jeśli nie są one faktycznie i ostatecznie ponoszone przez Instytucję Realizującą.

Ponadto za niekwalifikowane uznaje się:

- mandaty, grzywny, opłaty karne,
- kary finansowe,
- straty kursowe związane z wymianą walut,
- koszty postępowań sądowych,
- koszty amortyzacji.

8. Podwójne finansowanie

Podwójne finansowanie oznacza niedozwolone zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków publicznych - SPPW oraz wspólnotowych lub krajowych.

Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- a) zrefundowanie tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków SPPW oraz wspólnotowych lub krajowych,
- b) zrefundowanie kosztów podatku VAT ze środków SPPW, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.),
- c) zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej lub wspólnotowej, a następnie zrefundowanie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach SPPW;
- d) otrzymanie refundacji ze środków SPPW na wydatek, który wcześniej został sfinansowany z preferencyjnej pożyczki ze środków publicznych, oraz niedokonanie niezwłocznego zwrotu refundowanej części tej pożyczki.